FiCom ry | ML
21.2.2017

Liikenne- ja viestinvaliokunnalle
Asia: lausuntopyyntö LVM/1877/03/2016

FiComin lausunto laajakaistatukilain muuttamisesta

Liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laajakaistarakentamisen tukea haja-asutusalueilla koskevan lainsäädännön muuttamisesta (HE 2/2017vp laajakaistatukilain muuttamiseksi. FiCom kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi ja esittää kunnioittavasti seuraavaa:

FiComin keskeiset viestit:

- **FiCom kannattaa esityksen ehdotuksia säädösten ja hallinnollisen taakan keventämisestä.**
- **Esityksen muutokset eivät saa johtaa markkinoiden vääristymiseen ja markkinaehtoisen kysynnän heikkenemiseen.**
- **Kuituyhteyksien tarjontaa voidaan monelta osin helpottaa paitsi keventämällä normeja, myös lieventämällä tulkintoja.**

Ehdotetut muutokset

Esityksen mukaan sen tavoitteena on helpottaa tuettujen laajakaistahankkeiden tukiehtoja ja siten lisätä teleyritysten kiinnostusta osallistua laajakaistahankkeisiin ja edistää laajakaistan saatavuutta Suomessa.

Lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että tuen myöntämistä ei tulevissa hankkeissa rajattaisi ainoastaan niille alueille, jossa asuu vähemmän kuin 5,4 prosenttia Manner-Suomen väestöstä. Edelleen esityksen mukaan hankkeiden tukikelpoista osaa laajennettaisiin pienentämällä tukikelpoisten kustannusten rajoittamista nykyisestä kahden kilometrin etäisyydestä 100 metrin etäisyydeksi käyttäjän vakinaisesta asuin- tai sijaintipaikasta.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että muiden laajakaistatukiohjelmaan kuulumattomien lisätukien vastaanottamisen sallimista sekä mahdollisuutta maksaa valtion tuesta 50 prosenttia tukipäätöksen tekemisen jälkeen laajennettaisiin kaikkiin niihin vireillä oleviin hankkeisiin, joille Viestintävirasto ei vielä ole myöntänyt valtion tukea. Tukihakemus Viestintävirastolle on tehtävä viimeistään 31.12.2018.

Tuki ei saa vääristää markkinoita

FiCom pitää positiivisena sitä, että muutokset vähentävät sekä tuen hakijoiden että Viestintäviraston hallinnollista taakkaa, sillä myöntämisprosessi yksinkertaistuu muutoksen myötä. Ehdotetut muutokset

myös edistävät digitalisaatiota, sillä ne lisäävät mahdollisuutta hyödyntää laajakaistatukea ja täten tekevät laajakaistarakentamisesta houkuttelevampaa.

FiCom kiinnittää kuitenkin huomioita siihen, että kriteeristö on varsin epäselvä sen suhteen, mihin tukea voi saada. Ongelmaksi voi muodostua tuen suhde kilpailuun ja markkinaehtoiseen rakentamiseen, joten esityksen mukaisia uusia tuettavia alueita tulee arvioida hyvin tarkasti laajakaistatukilain 8 §:n 4 momentin perusteella. Jos tukea tulisi saataville markkinaehtoisen rakentamisen piiriin kuuluville alueille, aiheuttaisi se väistämättä markkinavääristymän, koska tukiosuus on suhteellisesti melko suuri. Lisäksi tulee arvioitavaksi, hidastaako esitys markkinaehtoista tarjontaa tai jopa kysynnän kehittymistä. Laajakaistan toimeenpano-ohjelman keskeinen lähtökohta on markkinaehtoisuus, jota tulee edistää ja johon tulee kannustaa kaikin tavoin.

FiComin näkemyksen mukaan tukirahaa tulisi antaa vain passiiviseen kuituinfrastruktuuriin, ei aktiivilaitteisiin, joiden käyttöikä on lyhyt. Käytännössä tukirahan myöntäminen aktiivilaitteisiin on merkinnyt sitä, että useista verkoista on tullut suljettuja, ja niissä on vain yksi palveluntarjoaja, eikä tuen ehtona olevia avoimuus- ja syrjimättömyysvelvoitteita ole kaikissa tapauksissa noudatettu.

Aktiivilaitteiden tuella on myös kilpailua vääristäviä vaikutuksia. Saman verkon alueella toimivan kaupallisen tarjoajan mahdollisuus tarjota palveluja loppuasiakkaille itse investoimillaan laitteilla, jotka eivät ole tuen piirissä, on heikko.

Kuituyhteyksien tarjoamisen helpottaminen

FiCom pitää hyvänä sitä, että kuituyhteyksien rakentamisen kannustimia kehitetään. Rakentamiskannustimia voitaisiin helpottaa myös lain tulkinnoilla sekä lain valvonnan tulkinnoilla. FiCom pitää valitettavana sitä, että esityksessä ei ole hyväksytty esimerkiksi niin sanottujen mustien pisteiden kriteereiden uudelleenarviointia tilanteissa, joissa kuituverkko ei palvele kiinteän verkon tilaajayhteyksiä. Tällaisia ovat muuan muassa tukiasemien laitetilat.

Esityksellä on tarkoitus muuttaa lain alkuperäistä tarkoitusta harvaanasutuista kohteista. FiCom pitää valitettavana, että tukikelpoisen kohteen laajentamnen käyttäjän vakituisesta paikasta ympärivuotiseen käyttöön soveltuvaan asuin- tai sijaintipaikkaan markkinaehtoisuus huomioiden ei esityksen mukaan ole mahdollista valtiontaloudellisista syistä. Tämä lain soveltamisalan laajentaminen olisi voinut olla yksi lisäkannustin lisäämään tarjontaa ja kysyntää.

Lisäksi tulisi ottaa harkittavaksi myös muita kuituyhteyksien edistämiskeinoja, kuten matala-asennuksen sallimista taajamissa (pois lukien keskusta-alueet), palveluseteliä ja muita vastaavia keinoja.

Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto, FiCom ry

Marko Lahtinen
Lakiasiat